

جمعه — ۱۵ تموز ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنجهي سنه — نومرو ۹۰

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

یوردي ياننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله ملی

آبونه شرائطی : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غرونددر .

مجموعه مزه یئتتجه طبعی تنذیب

ایدله ن ارلر اعاده ایدلر .

هر آيك برنجی داره بشنجی كونهری هيفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادي ، صرئی مجموعه در .

صبراء عظمیٰ مرزیفونی قارامصطفیٰ پاشانک کسبک باشی نروده در؟

طوسیہ وی زاده

دورنور رفعت عثمانیہ

۱-ولا سردارک مشین طوریا ایچندہ
ادرنبہ کتیریان کسبک باشی عدالت قسری
پشکاہندہ کی سنک عبرت ۱۱ قونولدی.
بوانشادہ حاضر بونان سرای معماری رسول

محترم رضوان نافذ بك برادرمرک ۲۸
نیسان ۱۹۲۷ تاریخ [حیات] ده انتشار
ایدن (ویانہ مغلوبیتمز دافصو کرا لہ ارمی)
عنوائی تاریخی مقالہ لہندہ کی رسم لہرن برینک

آغانک قدیم برمجوعہ یازدینی [۱] خاطر آتہ
نظراً کہ آغانک پاشانک بر لطفیدہ می
اولدینی ظن ایدرم - پاشانک مدفورا اعدام
ایدیلدیکنہ اشارت ایلہ او آقسام احکام

سہاویدن اولہرق عدالت

قصر مک سفقنہ ییلدیریم

دوشلرک یاندینی و بونک

اوزرنبہ پاشانک کوشک

مزارلفنہ کومولن

پاشانک فرداسی کون

عائلسنہ آلم قاندینی

یازمشدر [ادرنہ سرایدہ

اعدام قیلانلرک جسدلرلہ

ادرنبہ کن کسبک پاشانک

اولدہ کوشک مزارانی

والیوم پاشامزارانی

دینیان قبرستانہ دفن

اولنسی اصولن ایش

کسبک پاشانک ست

سلطان جامی جوارندہ کی

قوناختہ دائرہ می امامی

عرب ہدایت خواجہ

۱۱ سائیم قطرندہ

سکر کوشہ می مرمر بر

ستون اولوب تہ سندہ تقریباً

اون سائیم درینلکندہ

بر سفرہ وار ایدی بو

چوقورلک دیندہ کی دلک

ستونک وجہ لہرن برنبہ

منہی اولفندہ ایدی کہ

چوقورده کی مایاتک آقاسہ

مخصوص اولدینی شہ سردر

طاشک بر طرفہ سیاه بر

بویا ایلہ اسکی سرائک

عرب طاشی عیارہ می

یازلش ایدی اوجالده

بو یازی یکی بر شیدر

یازان عاشق علی آغادہ قسری قارشیندہ آلی عدد

(سنک عبرت) اولدینی یازمشدر

استلالرندن صوکر بوستون ضایع اولاندر

[۱] بواسی مجموعہ محترم رھاند دوقنور

یکرکشی صالح بك ہدیہ انجشدر

آلندہ (ویانہ موزمسندہ

قارا مصطفیٰ پاشاہ عائد

اولدینی ادعا ایدیلن قفا

طاشی وسلاح قولکسیو

فی فقرہ می واردہ

معلومدرکہ صدراعظم

قارا مصطفیٰ پاشاجیم

ومکملایچہ براردونک

سردارانی ایلہ ویانہ

بورومش و کوپرلی

زادہ داخل احمد پاشانک

غزالندہ مظفر اردولری

تعقیبہ آلیشہش اولان

آوجی سلطان محمدہ

مصطفیٰ پاشانک مظفر بندہ

امین اولہرق آرقلی

صبرا ادرنہ دن باغرادہ

کتیش ایدی اردونک

ویانہ کی انہزامی خبر

آلان آوجی ادرنبہ

قاجارق ہر حالہ

شاشقیناق نتیجہ می

ادرنہ دن مغلوب سرداری

مرصع بر قیادیج اوسالیہ

تلفیف ایدی بدیخت

مصطفیٰ پاشانک رقیلری

فرصتدن استفادہ ایلہ

آوجی فی غضاب ایدیلر

[ادرنہ سرای حقیقہ خاصہ]

سی داخندہ عدالت قسری ایلہ مصطفیٰ پاشانک کی باشی حامل بر سنک عبرتہ دائرہ مخیل لوحہ

[۱] بو عبرت طاشلرندن برنی (۱۳۳)

تاریخندہ خاص اودنک مقدا «مواد ناریہ»

دوبی اولوب عمومی حربہ تماماً تخلیہ قلائن

قدیم خاص اودا مخربندہ تصادفاً بولہرق اودادہ

حفظ ایدیرمش ایدم : «۱۲۰» سائیم طولندہ

واسطه سیه کوتورلش و جوارده کی صاریجه
باشا جامی حظیره سنه دفن اولمشدر. [باشانک
قوناغی موقعنده ایوم ارکک لیسیمی، ارکک
معلم مکتبی و رژی، دائره سی وادر . .]
جامعک حظیره سی کوشه سنه کی کوچوک
نچره نیک اوکنده قارا مصطفی باشانک باش
طاشی ایوم موجود اولوب اخیر یاراقلرینک
کولک لکارنده پک محتتم بر حیالک صوک
یادکاری اوله رق معیندار الهاملرک مقربدر .
طاشده محکوک کنایه شودر :

سر سردار اکرم صدر اعظم مصطفی باشا
ایدوب رحلت جوار اولیاده ایلدی ماوا
قصور یوغین سنی غزاده من وجه نوما
شیدوهم سید اولدی اوله فر دوس ابدسکنا

سنه ۱۰۹۵

له قالی (صوبیه سکی) نیک بومظفرینته
بویوک بر قیمت ویریلدیکندن بوجرک غنائمندن
برقاج سلاحک موزهیه قونولسی طبعیدر .
مع هذا بومتروکلک آراسنده [مغلوب تورکلکی]
مثیل وبالخاصه خلق اوزرنده بویوک بر فوذه
تأثیر ایدن برشی آرانلش، هر هانکی بر
قوری قافا قونولشدر . زرا معروضاتزله
ثابترکه قارا مصطفی باشا مرحومک باشی
ادرنده مدفوندر .

وارسین موزهده صاحبی مجهول بر
(قوری قافا) بدیخت سردای مثیل ایه سون

ادرنه : ۱۷ مایس ۱۹۲۷

سابعد الطیبه

— ۲ —

آله مکتبتنن ذواقیه قادر
(آله فکری)

۱ — ایونیا مکتبتنک استیناس ایدمه دیکی
بویوک خالق ئله آله Elia مکتبتنده یوسک
موقنی استرداد ایدر کی در . اساساً دورکده،
ئی یونیا مکتبتنک فکری بی باشقا شکده کورده
بر مکتبه احتیاجی واردی . بواحتیاج، بالکتر
هر جریانی، معاکس بر جریانک تعقیب ایتمی
لزو مندن دکیل، کیتدیکه انکشافه باشلایان
ذکارک حقیقت تخریسنده کوستردیکی الک
طبیعی بر جوالیتک اثریدی . آله آ مکتبی
شوبله دوشونووردی :

واقعا عالم بالکتر محسوسات و مادیانندن
عبارت کی در . خالوک، ماده بو ویا شو
شکی، بو ویا شوحرکی آکساب ایدمه بیلک
ایچین بر فاعل ایستر و بوفاعل، مرید و مختار
اولمی در . بوقدر برده خلقتک خارجنده عظیم
بر معبوده احتیاج واردر . فقط خلقتک خارجی
ترمسیدر ؟ ذهن به یله برشی آرامقله معبودک
الهی زاننه لایق اولمایان بر مکان تصور ایتمک
ضرورتنده قلیر . آله ایسه هر برده حاضر
وناظر، علیم و خیر اولمی در . بونک ایچین
ایسه هر شیدن اول مکندن مزه اولمی اقتضا
ایدر . عکسی تقدیرده کبریا Immanent صفتک
معنایی قالماز . اوله یسه آله خلقتده مندمجدر،
جناب حق خلقتده مندمج اولونجه مخلوقه
نه احتیاج واردر ؟ مستقل برکائنات تصویری
الهی وحدانیتی اخلال ایدر . بناء علیه،
موجودات هیچ بر زمان مخلوق اولمادی .
زرا هر شی آله کبر . والله بردر . متعدد
اولسایدی ربانی صفتلر یسه خلل عارض اولوردی .
متعدد اولسایله ایچارنده الفضله کیت افاده
ایده نیک بویوک معبود اولمی اقتضا ایدردی .
خلاصه موجودات اونک سبجانی بر تخیل سندن
باشقا برشی دکیلدر . هیچ برشی یکیدن موجود
اولماز . موجود اولان شی موجوددی .
و موجود اولاجقدر . زمان و مکان ده کندیسی در .

— ۱۹۵۷ —

اوبره عقل کل — Raison universelle در .
کوردیکمن تبدلرظواهر دن عبارتدر . داه
زیاده هجوبه لرله مشتهر شاعر تسه نوافه عاقد
بولوان بوفکری لر، افلاطونک : « قورقونچ،
حرمته شایان و سوزلر ده آکلاشیلاماق
تهلکسی موجود بر خطیب، دیبه توصیف
ایتدیکی « یارمه نید، انام ایتری . بو ذات
« طبیعت حقنده، یارمش اولدوغی شعرلرله
قسه نوافک وجوبه سنی کافی کورمه می
اولاجکی که، عالمی، بری فاعل و مثبت، دیکری
منفی و منفعل اولمی اوزره ایکی به آیدردی .
بری فیزیکی، دیکری متافیزیکی اولان
بو ایکی عالمی توحید مقصدیه بر طاقم
واهی تاویللار یاپدی . و نهایت « مستقل
موجودات یوقدر، و مخلوق یوقدر، خلق
اولومقی احتیاجی ده یوقدر . شی وارسه
وار، یوقه یوقه . موجود نه والدونه
مولوددر . حتی عالمک منشائی دوشونمک یله
خطادر « نعتنن بسط برلاریه وجودیه
دستوری وضع ایتدی . بونلر هر اقاقتی
معکوس بر نقطه نظرله تاویل ایتدکاری کی
نظرلر مزده پک قیمتی اولان و هر شیئی
کندله سیه ایضاح ایتمک ایتدکاری
« خدای لمزل » کائناتی فدا ایتمک صورتیه
کندی شخصیتلری ده الهی ایشدرمش اولدیله .
اساساً وجودیه نه قادی هر شیئی بر
وحدت چرچومه سی ایچنده کورمک ایسترسه
ایستمسین معقول بر تکرر ایچین وجودیه دن
داهافضله کثرتیه Pluralisme بی مدافعه
ایدن بر مسلک موجود دکیلدر . اساساً وجودیه
نا تنائی تناقضالده مالی در .

۲ — بوراده استطراداً شو نقطه بی
خاطر لاق ضرورتی قارشیدنه یز : عمومیتله
اعتقاد و تفکر ساحه سنه سربه، اقتضایه،
وجودیه وصفیه کی درت مسلک وارد که چوق
دفعه یکدیگر یله قارشیدر یقده در . بز سربه
بر استفهام و منفی برار تافلسفه سی، وجودیه
محجزک، افکنکاریه بی خیالک فلسفه سی عد ایدر
وصوفیه بی مرضی بر شهوت تاقی ایدرز . بودرت
مسلکک هپسنده اله مفهومی موجوددر، هپسک